

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2024-04-18

Diarienummer:
AMN-2024-00038

Handläggare:
Walaa Tammela

Verksamhetsuppföljning arbetsmarknad april

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Enligt nämndens verksamhetsplan för 2024 framgår att arbetsmarknadsavdelningen ska redovisa sina verksamhetsområden månadsvis under 2024. I april redovisas avdelningens arbete med arbetsmarknadsanställningar.

Föredragning

Enligt nämndens verksamhetsplan för 2024 framgår att arbetsmarknadsavdelningen ska redovisa sina verksamhetsområden månadsvis under 2024. I april redovisas avdelningens arbete med arbetsmarknadsanställningar.

I **bilaga 1** presenteras avdelningens arbete med arbetsmarknadsanställningar. Arbetsmarknadsanställning är en insats som syftar till att ge arbetssökande arbetslivserfarenhet och referenser för att öka deras chanser att få jobb på den reguljära arbetsmarknaden. En arbetsmarknadsanställning löper vanligtvis under ett år och ska vara av kvalitetshöjande karaktär men ersätter inte det ordinarie arbetet eller personal.

Arbetsmarknadsförvaltningen ansöker om anställningsstöd från Arbetsförmedlingen, de olika anställningsstöden är: introduktionsjobb, nystartsjobb, offentligt skyddat anställning (OSA) och lönebidrag. Dessa stöd innebär ekonomisk ersättning till arbetsgivaren för att anställa personer som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Individerna anställs av Arbetsmarknadsförvaltningen som också står för lönen. Redovisningen innehåller även aktuellt läge och utveckling gällande nämndens verksamhetsplan för 2024.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 18 april 2024
- Bilaga 1, Verksamhetsuppföljning arbetsmarknadsavdelningen april 2024

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Förvaltningsdirektör

Arbetsmarknadsförvaltningen
Verksamhetsuppföljning

Handläggare:
Henrik Jansson, Linda Helmer

Verksamhetsuppföljning arbetsmarknadsavdelningen april 2024

I nämndens verksamhetsplan för 2024 framgår det att arbetsmarknadsavdelningen ska presentera sina verksamhetsområden månadsvis under 2024. I april presenteras avdelningens arbete med arbetsmarknadsanställningar.

Arbetsmarknadsavdelningens arbete med arbetsmarknadsanställningar

Arbetsmarknadsanställning är en insats som ska bidra till att arbetssökande får arbetslivserfarenhet och referenser som ökar deras chans att få ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Syfte med arbetsmarknadsanställningen kan exempelvis vara att arbetssökande ska behålla och stärka sin yrkeskompetens, få arbetslivserfarenhet från svenska arbetsmarknaden, få nya referenser samt få en ökad självkännet och medvetenhet om styrkor och utmaningar. Anställningen pågår oftast under ett år men vid särskilda skäl kan anställningen förlängas. Individen anställs av Arbetsmarknadsförvaltningen som även står för lönen.

Huvudsakligen uppbär de som erbjuds en arbetsmarknadsanställning ekonomiskt bistånd. Inga specifika erfarenheter eller förkunskaper krävs för att tilldelas en anställning. Individen ska ha rätt till anställningsstöd via Arbetsförmedlingen men undantag kan förekomma vid särskilda skäl.

Arbetssökande matchas och tilldelas en arbetsplats inom Uppsala kommun. Arbetsplatsen kan vara inom annan förvaltning eller inom avdelningens praktiska verksamheter. Oavsett arbetsplats har individen en handledare under hela tiden anställningen pågår. Individen får genomföra vanligt förekommande arbetsuppgifter som är anpassade utifrån deltagarens förutsättningar och behov. Arbetsuppgifterna är av kvalitetshöjande karaktär och ska inte ersätta ordinarie personal. Exempel på arbetsplatser är förskolor, skolor, äldreboenden och inom måltidsservice.

Under tiden anställningen pågår följer arbetsmarknadssekreterare inom arbetsmarknadsavdelningen upp anställningen samt coachar, rustar och förbereder individen mot arbete på reguljära arbetsmarknaden. Arbetsmarknadssekreterare är även kontaktperson gentemot arbetsplatsen och handledaren och följer regelbundet

upp att individen sköter sin anställning, är närvarande och inte missköter sig på annat sätt.

Studier under arbetsmarknadsanställning

Individen har möjlighet att studera som en del av arbetsmarknadsanställningen. Syftet med att godkänna studier inom en arbetsmarknadsanställning är att öka individens chans till arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Studier som inte bidrar till detta godkänns inte.

Arbetsökandes arbetsmarknadssekreterare ska dokumentera syfte, omfattning och på vilket sätt studierna ska bidra till att den arbetsökande når en hållbar försörjning efter avslutad arbetsmarknadsanställning. Vid eventuell förlängning av arbetsmarknadsanställningen görs en ny bedömning. Då arbetsmarknadssekreterare följer upp arbetsmarknadsanställningen med individen och arbetsplatsen ska samtidigt en uppföljning hur det går med studierna genomföras.

Följande studier är godkända att studera som en del av arbetsmarknadsanställningen

- Sfi
- Grundläggande studier i svenska, matematik och engelska.
- Kombinationsutbildningar med yrkesutbildning + SFI/Svenska som andraspråk grund
- Yrkesutbildning på gymnasienivå utifrån Arbetsförmedlingens lista över bristyrken. Under förutsättning att studierna kan genomföras på minst 50 procent samt att studierna relaterar till individens arbetsuppgifter inom sin arbetsmarknadsanställning.

Under förutsättning att studierna är på minst 50 procent godkänns studier som en del av arbetstiden på maximalt 50 procent. Studierna får överskrida 50 procent om individen själv bedömer att det är möjligt att klara av resterande studier på sin fritid. Arbetsmarknadssekreterare ska dock följa upp att studierna inte påverkar anställningen negativt.

Arbetsförmedlingens anställningsstöd

Vid beslut om arbetsmarknadsanställning kontrollerar arbetsmarknadssekreterare rätten till och ansöker om anställningsstöd från Arbetsförmedlingen. Arbetsförmedlingens anställningsstöd kan variera utifrån Arbetsförmedlingens budget samt andra politiska beslut. På Arbetsförmedlingens hemsida¹ finns mer ingående information om de olika anställningsstöden samt vilka krav som gäller för arbetsgivare och arbetsökande.

Arbetsmarknadsförvaltningen använder sig för tillfället av följande anställningsstöd.

Introduktionsjobb

Med introduktionsjobb får arbetsgivare ekonomisk ersättning vid anställning av någon som varit arbetslös länge eller som är nyanländ i Sverige. Introduktionsjobb kan kombineras med studier inriktade mot yrket, kompletterande gymnasieutbildning eller studier i svenska, och studierna ska bidra till att stärka arbetstagarens ställning på arbetsmarknaden. Huvuddelen ska bestå av arbete. Arbetsgivaren får subvention med 80 procent av lönekostnaden, det vill säga bruttolön, sjuklön, semesterlön och

¹ <https://arbetsformedlingen.se/for-arbetsgivare/anstillningsstod>

arbetsgivaravgifter. Arbetsgivaren kan få ersättning i tolv månader med möjlighet till förlängning. Förlängning sker om den anställde bedöms ha ytterligare behov av stöd för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingen bedömer hur lång den tiden ska vara men stödet kan som längst ges i sammanlagt tjugofyra månader. Anställning med introduktionsjobb ger inte rätt till a-kassa efter avslutad anställning.

Nystartsjobb

Nystartsjobb är ett ekonomiskt stöd till arbetsgivare och betalas ut vid anställning av någon som varit frånvarande från arbetsmarknaden en längre tid, för personer som dömts till fängelse och beviljats vistelse utanför anställningen eller är villkorligt frigiven samt för vissa nyanlända. Ersättningen motsvarar minst en arbetsgivaravgift för den del av månadslönen som är upp till 20 000 kronor vid heltidsarbete. Arbetsförmedlingen beslutar om ersättningen för ett år i taget. Hur lång tid arbetsgivaren får ersättning beror bland annat på hur länge den arbets sökande har varit borta från arbetslivet.

Offentligt skyddat arbete (OSA)

Ett skyddat arbete innebär att individen har en funktionsnedsättning på grund av exempelvis missbruks- eller beroendeproblem, svår psykisk sjukdom eller att individen har rätt till stöd enligt lagen om stöd och service till funktionshindrade och utifrån detta har behov av ett anpassat arbete. Målet med ett skyddat arbete är att individen ska utveckla sin arbetsförmåga och därmed förbättra möjligheterna till ett jobb på reguljära arbetsmarknaden. Arbetsgivaren kan få bidrag för den del av lönekostnaden som inte är högre än en bruttolön på 20 000 kronor per månad för heltid. Det första beslutet om lönebidrag kan innefatta en bidragsperiod på högst ett år.

Lönebidrag

Lönebidrag är ett ekonomiskt bidrag till arbetsgivarens lönekostnader när arbetsgivare anställer någon med funktionsnedsättning eller ohälsa som påverkar arbetsförmågan. Arbetsförmedlingen gör tillsammans med arbetsgivaren en bedömning av personens arbetsförmåga. Arbetsgivaren kan få bidrag för den del av lönekostnaden som inte är högre än en bruttolön på 20 000 kronor per månad för heltid. Det första beslutet om lönebidrag kan innefatta en bidragsperiod på högst ett år. Om den anställde har fortsatt behov av anpassning kan arbetsförmedlingen besluta om ytterligare period med bidrag.

Bestämmelser för arbetstagare i arbetsmarknadspolitiska insatser (BEA)

När arbets sökande tilldelas en arbetsmarknadsanställning anställs de som resursmedarbetare på avtalet *Bestämmelser för arbetstagare i arbetsmarknadspolitiska insatser*.

BEA är ett avtal för arbetsmarknadspolitiska insatser. Syftet med en anställning enligt avtalet är att stärka arbetstagarens möjligheter att få en reguljär anställning som efterfrågas på arbetsmarknaden. Avtalet reglerar de anställningsvillkor, inklusive lönesättning, som gäller för arbetstagare som omfattas av avtalet.

BEA, gäller för arbetstagare som anställs för arbete som inte är budgeterat inom arbetsgivarens ordinarie verksamhet i syfte att minska arbetslösheten, för anställning

av arbetstagare som anvisats för skyddat arbete hos en offentlig arbetsgivare (OSA) eller för arbete enligt lagen om gymnasial lärlingsanställning.

Lönesättning

I BEA § 12 anges att lönen vid anställningens ingående och under anställningen ska vara individuell och differentierad. Lönesättningen vid anställningens ingående ska, förutom arbetsuppgifterna, även ta hänsyn till arbetstagarens arbetslivserfarenhet, utbildning, kompetens och andra särskilda förutsättningar. Lönen under anställningen ska avspeglar hur arbetstagaren fullgör sina arbetsuppgifter och hur denne utvecklas i arbetet ur individens perspektiv med ett reguljärt arbete som målsättning. Då anställning görs för viss tid utifrån beslut görs ny bedömning av lön vid eventuell förlängning.

Då anställning enligt BEA inte är att jämföra med en reguljär anställning ska löneläget vara lägre än för reguljära anställningar. Det finns inga angivna lönenivåer i BEA. En utgångspunkt är att för befattningar inom Kommunals avtalsområde inte överskrida de angivna lägsta löner som finns i HÖK för Kommunal. Även vid lönesättning av befattningar inom andra avtalsområden än Kommunals ska löneläget vara lägre än rådande löneläge för reguljära anställningar. Det ska vara motiverande för individen att framöver kunna få en reguljär anställning och därmed lönesättas utifrån det.

Eftersom förutsättningarna för de olika arbetsmarknadsanställningarna är mycket olika så har Uppsala kommun två olika sätt att arbeta med lönesättningen. Ny startlön sätts för 2024 till 20 800 kr utifrån lägsta lön 2024 i Kommunals HÖK: 21 570 kr.

Löneprincipen för rehabiliterande anställningar.

Rehabiliterande anställningar är exempelvis OSA och lönebidrag. Anställningen sker utifrån individens förutsättningar. Individen har fått möjlighet till anställning utifrån sina svårigheter och begränsningar. Begränsningarna har ofta tidigare gjort det svårt för individen att lyckas i studier och arbete och det av dessa anledningar som anställning erbjuds. I detta fall startar alla anställningar på grundlön då det i arbetet inte ställs krav på utbildning och erfarenhet. Lön ses över under anställningen.

Lön på samma nivå för alla vid nyanställning. Möjlig ökning efter 6 månader i tre nivåer efter nedanstående bedömningskriterier:

- Individen har gjort framsteg som gör att individen närmar sig arbetsmarknaden
- Individen har aktivt tagit till sig det stöd som erbjudits
- Utifrån sina funktionsvariationer har individen bidragit på ett positivt sätt för verksamhetens bästa
 - Bedömning nivå 1 + 100
 - Bedömning nivå 2 + 200
 - Bedömning nivå 3 + 300

Löneprincipen för icke rehabiliterande anställningar

Icke rehabiliterande anställningar är exempelvis nystartsjobb och introduktionsjobb. Lönerna speglar arbetets krav på utbildning och erfarenhet. Även om ordinarie tjänst ställer krav på utbildning så görs inte detta vid arbetsmarknadsanställningarna. I vissa fall finns dock möjligheter för arbetssökande som har mer kvalificerade kunskaper att använda sig av dessa i tjänsten och därmed stärka sina positioner på

arbetsmarknaden. Arbetet är fortfarande utöver ordinarie tjänster och till för individens skull. Lönen revideras inte under anställningsperioden. Vid förlängning revideras lönen utifrån hur individen utvecklats gällande anställningsbarhet.

	Inga krav	Krav på gymnasieutbildning eller erfarenhet	Krav på eftergymnasial
Lön nyanställning	20 800	21 100	21 400

Pension

Individer anställda på BEA-avtalet har samma villkor för tjänstepension som för medarbetare anställda på AB-avtalet.

Facklig samverkan

Arbetsgivaren och Kommunal träffas kvartalsvis för avstämningar. Dessa forum är en dialog där arbetsgivaren bland annat presenterar statistik om vart BEA-anställda är placerade. Kommunal kan också lyfta in deras medlemmars perspektiv, både handledare och deltagare.

Åtgärd i nämndens verksamhetsplan 2024

Åtgärd 28 Fullt ut nyttja tillgängliga medel för subventionerade anställningar samt arbeta för att öka övergången från arbetsmarknadsanställning till reguljär anställning.

Åtgärd 36 Prioritera ensamstående kvinnor med barn vid tilldelning av arbetsmarknadsanställning.

Statistik²

Statistiken är hämtad från verksamhetssystemet Lifecare per februari 2024. Under 2023 påbörjade 490 individer en arbetsmarknadsanställning och cirka 570 individer var anställda någon gång under året.

Antal pågående arbetsmarknadsanställningar fördelat per förvaltning

Förvaltning	Kvinna	Man	Totalt
Socialförvaltningen	1	2	3
Kulturförvaltningen	2	3	5
Stadsbyggnadsförvaltningen	1	22	23
Arbetsmarknadsförvaltningen	15	13	28
Kommunledningskontoret	30	23	53
Vård och omsorgsförvaltningen	48	29	77
Utbildningsförvaltningen	73	16	89
Praktisk verksamhet	69	73	142
Totalt	218	173	420

² Statistik per februari 2024.

Pågående arbetsmarknadsanställning fördelat per anställningsstöd

Anställningsstöd	Kvinna	Man	Totalt
Fullfinansierad anställning	3	0	3
Lönebidrag	20	14	34
OSA	18	28	46
Nystartsjobb	62	50	112
Introduktionsjobb	135	90	225
Totalt	238	182	420

Antal individer med barn under 18 år med pågående arbetsmarknadsanställning

Civil status	Gifta/sambo	Ensam kvinna	Ensam man
Med barn	109	78	4

Antal individer med pågående arbetsmarknadsanställning boende i socioekonomiskt utsatta områden

Områden	Kvinnor	Män
Sävja	8	4
Kvarngärdet	10	6
Stenhagen	16	2
Bäcklösa	15	13
Gränby	31	22
Gottsunda/Valsätra	58	42
Totalt	138	89

Födelse land för individer med pågående arbetsmarknadsanställning

Födelse land	Kvinna	Man	Totalt
Födda utanför Europa	207	133	340
Sverige	20	41	61
Okänt födelse land ³	10	4	14
Europa	0	4	4
Norden	1	0	1
Totalt	238	182	420

Återkommande redovisning⁴

Avdelningens stora bredd av uppdrag och verksamheter präglar inriktningen på och behovet av uppföljning. Centralt är olika mått som beskriver i vilken utsträckning nämndens målgrupper uppnår egen försörjning via arbete eller studier.

Löpande under året redovisas mottagna försörjningsstödstagare i behov av kommunala arbetsmarknadsinsatser och arbetssökande som gått vidare till arbete eller studier.

³ Framgår inte i verksamhetssystemet

⁴ Statistik per februari 2024.

Antal som mottagits från Socialtjänst- Ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsverksamheten

Under januari och februari har 90 kvinnor och 83 män med försörjningsstöd mottagits av Arbetsmarknadsavdelningen.

Antal och andel som avslutas till arbete eller studier

Totalt har 155 personer under januari och februari gått vidare till arbete eller studier. Av dessa har 55 kvinnor och 41 män matchats och tilldelats en arbetsmarknadsanställning.

Antal/andel som har avslutats till studier och arbete på reguljära arbetsmarknaden uppgår för perioden januari och februari till 59 personer vilket motsvarar 2,7 procent.